

1

ບຸກຄົນ

นิธิ เอียวศรีวงศ์ เป็นปัญญาชนคนสำคัญของไทย เพราะได้สร้างความรู้ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อวงวิชาการและสังคมไทย พื้นฐานความคิด จุดมุ่งหมายและวิธีวิทยาของนิธิ เอียวศรีวงศ์ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีพลังในการอธิบายสูง เป็นองค์ความรู้ที่ตอบสนองความจำเป็นของสังคมไทยในยุคที่ประสบกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากการดำเนินนโยบายพัฒนาประเทศที่ทำให้กระแสทุนนิยม-โลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น

นิธิ เอียวศรีวงศ์ เคยเขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทในรอบของประวัติศาสตร์กระแสหลัก เรื่อง “การปราบฮ่อและการเสียดินแดน พ.ศ. 2431” ข้อความตอนหนึ่งในบทคัดย่อกล่าวว่า ในสมัยรัชกาลที่ 5 “ระหว่างเวลาที่ยกยออำนาจส่วนกลางกำลังดำเนินไปด้วยดีนั้น พวกโจรจีนซึ่งเรียกว่าฮ่อก็ยกกันเข้ามาปล้นสะดมในเขตลาวตอนเหนืออันเป็นแดนที่รัฐบาลสยามกำลังพยายามดึงเข้ามาอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลางอย่างใกล้ชิด...และยังเป็นแดนที่ฝรั่งเศสซึ่งมีอำนาจในภูมิภาคอยู่ใกล้เคียงกำลังหวังจะขยายอิทธิพลเข้ามาอีกด้วย... พ.ศ. 2436 ไทยก็ต้องยอมยกสิบสองจุไทให้แก่ฝรั่งเศสไปเป็นทางการ”¹

อย่างไรก็ตาม ในทศวรรษ 2510 เป็นต้นมา ความรู้ทางประวัติศาสตร์ที่สร้างขึ้นโดยนิธิ เอียวศรีวงศ์ แตกต่างจากความรู้ทางประวัติศาสตร์แบบอื่นๆ ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์แบบทางการที่เน้นความสำคัญของพระมหากษัตริย์ พุทธศาสนา และศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ ประวัติศาสตร์ตามคติเชื้อชาตินิยมที่เน้นความเป็นมาของคนเชื้อชาติไทยและการสละชีพเพื่อชาติ ประวัติศาสตร์แบบมาร์กซิสต์-เหมาอิดส์ที่เน้นวิวัฒนาการของสังคมไทยจากยุค

